

5. Міжнародна конвенція про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства від 9 червня 1977 р. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/995_926

6. Кримінальний кодекс Республіки Молдова від 18.04.2002 р. № 985-XV. URL. http://www.base.spinform.ru/show_doc.fwx?regnom=3835 (дата звернення: 17.04.2024).

7. Музика А. А., Савченко А. В., Процюк О. В. Кримінальна відповідальність за контрабанду: національний та міжнародний досвід : монографія. Київ : ПАЛІВОДА А.В. 2011. 270 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-405-7-24>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Соцький А. М.

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри юриспруденції*

Чернівецький інститут

*Міжнародного гуманітарного університету
м. Чернівці, Україна*

Місцеві органи виконавчої влади є ключовими структурами у системі публічного управління, відповідальними за забезпечення виконання законів та реалізацію політики на місцевому рівні. Питання, пов'язані з діяльністю місцевих органів виконавчої влади, вивчалися у працях таких авторів, як В. Б. Авер'янова, Ю. П. Битяка, В. І. Борденюка, О. М. Іщенко, А. М. Коваленка, В. К. Колпакова, О.В. Кузьменко, Ю. В. Мельника, Н. Р. Нижника, В. Ф. Опришка, Н. Г. Плахотнюк, В. Ф. Погорілка, В. М. Шаповал, М. К. Якимчука та інших науковців.

З моменту набуття незалежності Україна обрала шлях подальшої розбудови суверенної, демократичної, соціальної та правової держави. Відповідно до Конституції України, публічна влада в Україні представлена органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Зміни у соціально-економічній ситуації, децентралізація та перебудова системи державного управління створюють нові виклики для місцевих органів виконавчої влади. Вони повинні адаптуватися до нових умов, враховуючи потреби та інтереси місцевого населення. В контексті змін в політичному, економічному та соціальному середовищі, важливо постійно аналізувати

та вдосконалювати правовий статус місцевих органів виконавчої влади, щоб забезпечити їхню ефективну діяльність та відповідність сучасним викликам.

На місцевому рівні діють органи державної влади із загальними та спеціальними повноваженнями, а також органи місцевого самоврядування. Виконавча влада виділяється серед різних гілок державної влади тим, що вона реально виконує національне законодавство та інші державні нормативно-правові акти, використовує всі засоби державного регулювання та здійснює управління важливими процесами суспільного розвитку. Причому вирішальна спрямованість виконавчої влади полягає в утвердженні і забезпеченні прав та свобод людини, що визнається Конституцією України (ст. 3) «найвищою соціальною цінністю» [1]. Однак за останнє століття адміністративні системи країн зазнали значних змін. Зменшення кількості сільського населення та збільшення населення великих міст зумовили необхідність створення потужних муніципалітетів та громад з правом делегування виконавчих повноважень місцевій владі. Як наслідок, державна влада була змушена відмовитися від надання більшості публічних послуг громадянам. Однак це не означає зникнення таких інститутів, як держава та місцеві органи виконавчої влади. Передача більшої кількості повноважень на рівень місцевого самоврядування несе ризик нерівномірного застосування національного законодавства на всій території країни та створення ізольованих «незалежних суверенних держав». Тому виконавчі органи загальної юрисдикції все ще залишаються важливою складовою національної системи влади, а їхня компетенція все більше зміщується в бік нагляду, консультацій та кризового управління [2].

Вважаємо за необхідне виокремити низку проблем, з якими часто стикаються місцеві органи виконавчої влади у своїй діяльності, серед яких можна виділити такі: а) корупція та недостатня прозорість є однією з основних проблем, яка може спричинити недовіру до владних структур. Недостатня прозорість у прийнятті рішень і розподілі ресурсів може призводити до корупційних схем та неправомірного використання коштів; б) місцеві органи виконавчої влади можуть не завжди ефективно виконувати свої функції через різноманітні причини, такі як недостатній бюджет, недостатня кваліфікація працівників, бюрократичні перешкоди тощо; в) недостатня участь громадян у прийнятті рішень та відсутність механізмів для зворотного зв'язку можуть призвести до відчуття віддаленості місцевих органів влади від населення; г) неправомірні дії та порушення прав громадян з боку місцевих органів виконавчої влади може призвести до конфліктів та судових позовів; д) недостатня розвиненість інфраструктури та соціальних послуг. У деяких регіонах може відсутній ефективний доступ до основних соціальних послуг, таких

як охорона здоров'я, освіта, транспортна інфраструктура тощо, через недостатність інвестицій або неефективне управління.

Розв'язання цих проблем може вимагати широкого спектру заходів. Існує кілька шляхів вирішення проблем, пов'язаних з діяльністю місцевих органів виконавчої влади:

По-перше, удосконалення законодавства. Необхідно створити чіткі та ефективні законодавчі акти, які регулюватимуть діяльність місцевих органів влади, зокрема щодо прозорості, відкритості, взаємодії з громадськістю та механізмів відповідальності.

По-друге, залучення громадськості. Важливо створити механізми для активної участі громадян у прийнятті рішень на місцевому рівні через публічні слухання, консультації, референдуми та інші форми громадського участі.

По-третє, підвищення кваліфікації працівників. Необхідно проводити систематичне навчання та підвищення кваліфікації працівників місцевих органів влади з метою забезпечення їхньої компетентності та ефективності у виконанні своїх обов'язків.

По-четверте, забезпечення прозорості та відкритості. Важливо створити механізми для публічного доступу до інформації про рішення та дії місцевих органів влади, включаючи відомості про бюджет, закупівлі, прийняття рішень та інші аспекти їхньої діяльності.

По-п'яте, створення системи контролю та відповідальності. Необхідно розробити ефективні механізми контролю за діяльністю місцевих органів влади з боку незалежних органів, громадськості та медіа, а також встановити чітку систему відповідальності за порушення законодавства та недостатню діяльність.

По-шосте, розвиток міжсекторного партнерства. Важливо сприяти співпраці між державними органами, громадським сектором та приватними підприємствами для спільного вирішення проблем та реалізації проєктів на місцевому рівні.

Отже, ці шляхи вирішення проблем можуть сприяти покращенню діяльності місцевих органів виконавчої влади та зміцненню демократичних принципів управління на місцевому рівні.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 30. Ст. 141.

2. Ткачук А. Ф. Обласна державна адміністрація: короткий огляд статусу та можливостей у сучасних умовах. Інституту громадянського суспільства. К., 2019. С. 58.